

DOKUMENTY

Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov

Information Service

N. 143/2014/I.

Infoservis Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov (PRpJK) prináša v sekcii „Pápež František a ekumenizmus“ výber jeho príhovorov a posolstiev na túto tému, a to za prvý polrok 2014. Ide o príhovor Svätého Otca adresovaný členom katolíckeho výboru pre kultúrnu spoluprácu s pravoslávnyimi cirkvami (Rím, 11. januára 2014); pozdrav ekumenickej delegácii z Fínska pri príležitosti sviatku sv. Henricha, patróna krajiny (17. januára 2014); príhovor bulharským biskupom počas ich návštevy *ad limina v Ríme* (13. februára 2014) a mnohé iné.

Ďalej sú to posolstvá, ktoré pápež František zaslal rôznym predstaviteľom pravoslávnych cirkví. Medzi ne patria: kondolenčný telegram k úmrtiu patriarchu Ignatia Zakku I. Iwasa, sýrskeho pravoslávneho patriarchu Antiochie a celého Východu (zomrel 21. marca 2014) a blahoprajný telegram jeho nástupcovi, patriarchovi Ignatiovi Aphremovi II., najvyššej hlave Sýrskej pravoslávnej cirkvi; posolstvo Tawadrosovi II. alexandrijskému pápežovi a patriarchovi stolice sv. Marka, hlave Koptskej pravoslávnej cirkvi Egypta pri príležitosti prvého výročia bratského stretnutia (10. mája 2013), ktoré sa stalo známym ako „deň priateľstva“ medzi koptami a katolíkmi.

V ďalšej časti *Infoservis* prináša informácie o slávení Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov 2014 v Ríme (18.-25. januára). Svätý Otec pri tejto príležitosti predsedal večerám v Bazilike sv. Pavla za hradbami (25. januára). Vo svojej homílii vychádzal zo slov apoštola Pavla: *Je Kristus rozdelený? (1 Kor 1, 13)* a poukázal na dielo pápežov sv. Jána XXIII., Pavla VI. a sv. Jána Pavla II., ktorí viedli Cirkev po ceste ekumenizmu a intenzívne rozvíjali ekumenický dialóg.

Infoservis ďalej informuje o návšteve delegácie Svetovej rady Cirkví v Ríme - SRC (7. marca 2014). Pápež František prijal na súkromnej audiencii generálneho sekretára SRC dp. Olava Fykse Tveita a následne celú delegáciu. Vo svojom príhovore ocenil rozvíjajúcu sa spoluprácu, ktorá trvá od Druhého vatikánskeho koncilu. Ďalej zdôraznil, že si musíme byť vedomí, že naše rozdelenia predstavujú vážnu prekážku pre svedectvo evanjelia vo svete. Kresťania sa preto nemôžu zmieriť s tým, že budú považovať tieto rozdelenia len za nevyhnutnú

súčasť historickej skúsenosti Cirkvi. „Ak kresťania ignorujú volanie k jednote, ktoré pochádza od Pána, riskujú, že budú ignorovať samotného Pána i spásu, ktorú ponúka skrze svoje telo, teda Cirkev. A v nikom inom niet spásy, lebo niet iného mena, v ktorom by sme mali byť spasení. (porov. Sk 4, 12).“

Infoservis si podrobne všima aj apoštolskú cestu pápeža Františka do Svätej zeme (24.-26. máj 2014) pri príležitosti 50. výročia historického stretnutia pápeža Pavla VI. a patriarchu Athenagorasa v Jeruzaleme. Svätý Otec František začal svoju cestu v Jordánsku, ďalej navštívil palestínske územia a Izrael, kde sa stretol s ekumenickým patriarchom Bartolomejom.

K ceste do Svätej zeme sa pápež vrátil aj vo svojom príhovore počas generálnej audiencie (28. mája 2014) a označil ju za „veľký dar pre Cirkev“. *Infoservis* publikuje aj výber z viacerých interview, ktoré pápež poskytol o tejto ceste, napr. so šéfredaktorom *Corriere della Sera*.

V prvom polroku 2014 pápež prijal na audienciách predstaviteľov iných cirkví, ktorí boli na návšteve v Ríme: Karekina II. najvyššieho patriarchu a katolíckosa všetkých arménov (8. mája 2014); arménskeho katolíckosa Cilície Arama I. (5. júna 2014), a canterburského arcibiskupa Justina Welbyho (16. júna 2014) prímasa Anglikánskej cirkvi. Pri stretnutí s ním mu pápež o.i. pripomenul, aby nezabudol na tri „p“: „Modlitba (prayer), pokoj (peace) a chudoba (poverty). Musíme v tomto duchu pracovať spoločne.“

Ako býva zvykom ekumenický patriarchát Konštantínopolu každoročne vysiela svoju delegáciu do Ríma na sviatok patrónov Rímskej cirkvi – sv. Petra a Pavla, (29. júna). Následne delegácia Rímskej cirkvi navštívi Fanar, hlavné sídlo ekumenického patriarchátu na sviatok ich patróna, sv. Ondreja (30. novembra). *Infoservis* publikuje príhovor pápeža Františka a posolstvo Bartolomeja I., prednesené pri tejto príležitosti v Ríme (28. júna). Tohtoročnú delegáciu viedol metropolita Ján z Pergamonu, známy pravoslávny teológ, ktorý je tiež spolupredsedom Medzinárodnej spoločnej komisie pre teologický dialóg medzi Katolíckou cirkvou a orientálnymi pravoslávnyimi cirkvami.

Infoservis ďalej prináša správy z oblasti ekumenizmu. Informuje o návšteve delegácie Apostolíckej Diakoníi v Ríme (21.-26. marca 2014). Ide o ekumenickú organizáciu na podporu pastoračnej, kultúrnej a vydavateľskej činnosti Svätej synody Pravoslávnej cirkvi v Grécku.

Vo francúzskom Štrasburgu sa konalo druhé stretnutie Trilaterálnej komisie pre dialóg medzi luteránmi, mennonitmi (denominácia anabatpistov) a katolíckmi (26.-31. januára 2014). Zúčastnili sa na ňom zástupcovia Svetového luteránskeho zväzu, Svetovej konferencie mennonitov a Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov. Hlavnou témou stretnutia bol krst a začlenenie do Kristovho tela – Cirkvi.

V škótskom Coatbridge sa zasa konalo stretnutie v rámci medzinárodného dialógu medzi katolíckmi a reformovanými (6.-12. apríla 2014). Zástupcovia Svetového spoločenstva reformovaných cirkví a Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov sa zaoberali témou: Ospravedlivenie a sakramentalita: kresťanské spoločenstvo ako nositeľ spravodlivosti.

V Ríme zasadala Komisia pre dialóg medzi katolíckmi a učeníkmi Krista (14.-20. júna 2014). Témou stretnutia bolo: Kresťania formovaní a premieňaní Eucharistiou.

Ďalšia sekcia informuje o udalostiach týkajúcich sa dialógu so Židmi, ktorý má na starosti Komisia pre náboženské vzťahy so Židmi. Pápež František prijal na audiencii členov Amerického židovského výboru (13. február 2014). *Infoservis* tiež publikuje príhovor Svätého Otca, ktorý predniesol v Centre Heichal Shlomo v Jeruzaleme pri stretnutí s dvoma hlavnými rabinmi Izraela: aškenázkym rabinom Yonom Metzgerom a sefardským rabinom Shlomom Amaram (26. mája 2014).

V ďalšej časti *Infoservis* publikuje viacero dokumentov. Ide napr. o Deviatu správu spoločnej pracovnej skupiny pozostávajúcej zo zástupcov Rímskokatolíckej cirkvi a Svetovej rady cirkví, a to za obdobie rokov 2007-2012, pod názvom: Vzájomné prijímanie sa v Kristovom mene. Ide o rozsiahly dokument, ktorý je rozdelený na šesť častí. Zaujímavá je napr. piata časť, ktorá sa venuje perspektívam ekumenického hnutia do budúcnosti (2013-2020). Spoločná pracovná skupina funguje od r. 1965 a je ovocím koncilového Dekréta o ekumenizme *Unitatis redintegratio*.

Spomenutý dokument má tri prílohy. Ide o tri štúdie, z ktorých prvá nesie názov „Prijatie: kľúč k ekumenickému rozvoju“, druhá sa zaoberá obnovou v duchu a spirituálnymi koreňmi ekumenizmu a tretia sa hlbšie zamýšľa nad mladými ľuďmi a ich vzťahom k Cirkvi a k ekumenizmu.

Záver aktuálneho vydania je venovaný budúcoročnému *Týždňu modlitieb za jednotu kresťanov 2015*. Ako vysvetľuje sekretár pápežskej rady, tematický materiál na toto slávenie pripravil medzinárodný výbor zložený z predstaviteľov dikastéria a Komisie pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví. Pôvodina predkladaného textu bola vypracovaná ekumenickou skupinou reprezentujúcou kresťanov z Brazílie. Téma sa sústreďuje na stretnutie Ježiša so Samaritánkou pri studni (*Jn 4, 1-42*) a na otázku: „Daj sa mi napíť.“ (*Jn 4, 7*). Ježiš a Samaritánka pochádzajú z rôznych náboženských tradícií, ktorých vzájomný vzťah sa vyznačoval podozrievavosťou a nepriateľstvom. Ich rozhovor tak predstavuje prekonanie konvencií a rozdelenia.

-sg-

Pápežská rada pre pastoračiu v zdravotníctve

Dolentium hominum

N. 83 roč. XXVII. N. 3/2013

Aktuálne vydanie časopisu Pápežskej rady pre pastoračiu v zdravotníctve (PRpPZ) je venované medzinárodnému kongresu, ktorý zorganizovalo dikastérium na tému *Dieťa ako osoba a pacient: Rôzne terapeutické prístupy*. Podujatie sa konalo v dňoch 14.-15. júna 2013 vo Vatikáne za účasti členov a konzultorov pápežskej rady, ako aj mnohých medicínskych odborníkov.

Konferencia bola rozdelená na štyri bloky. Prvý blok sa venoval téme: „pediatria a deti s poruchami“, druhý blok bol zameraný na psychotropný prístup: čo prospieva a čo škodí liečbe detí. Tretí blok sa zaoberal etickým imperatívom „neublížiť dieťaťu“ a štvrtý blok sa venoval liečbe trpiaceho dieťaťa a celostnému terapeutickému prístupu. Na záver podujatia sa konal okrúhly stôl na tému: „liečba trpiacich detí ako výzva pre Cirkev a spoločnosť“.

Konferenciu otvoril predseda PRpPZ arcibiskup Zygmunt Zimowski a pripomenul, že starostlivosť Cirkvi o deti vyplýva zo skutočnosti, že Cirkev je na strane života. Taktiež zdôraznil, že prioritným aspektom poslania Cirkvi v dnešnom svete je ohlasovať hodnotu každej ľudskej osoby, osobitne tých, ktorí sa nevedia brániť. Vo svojej prednáške sa arcibiskup ďalej zameril na problém vhodnej starostlivosti o deti a tiež jej nedostatky. Nedostatkom starostlivosti trpia deti, ktoré sú opustené z dôvodu ľahostajnosti a nevšímavosti dospelých; deti, ktorých domovom a výchovným prostredím sa stala ulica; deti vychovávané televíziou, ktorá je ich prvou „opatrovateľkou“; deti zraňované rodičmi, ktorí žijú oddelene, či sú rozvedení. V závere svojej prednášky poukázal Mons. Zimowski na dôstojnosť dieťaťa vo svetle viery.

-sg-

ZAHRANIČNÉ BISKUPSKÉ KONFERENCIE

COMECE a OCIFE

Europe Infos

N. 174/2014, Brusel, Belgicko

Septembrové číslo periodika tematicky zameraného na dianie v Európskej únii informuje čitateľov i o letnej škole COMECE. Toto každoročné dvojtýždňové podujatie prebiehalo v rakúskom Grazi pod heslom „Transformácia a premena: v Európe a mimo nej“. Na podujatí sa zúčastnilo okolo 100 študentov a profesorov z 26 krajín a 50 univerzít. V rámci pódiových diskusií sa prítomní zaoberali politickými transformačnými procesmi v Európe z rozličných perspektív za účasti vzácných hostí, medzi ktorými nechýbal ani generálny sekretár COMECE, Rev. Patrick Daly. Ten objasnil proces európskej integrácie z pohľadu Cirkvi. Na letnej škole sa kladie dôraz na interaktivitu. Po vypočutí každej z prednášok je účastníkom k dispozícii priestor na diskusiu a výmenu myšlienok. Veľmi dôležité sú osobné stretnutia a svedectvá účastníkov, čím letná škola prispieva k jedinečnému zážitku premeny, a síce k premene človeka. Program spestrujú exkurzie, ako aj športové či iné voľnočasové aktivity.

V súčasnosti zápasí Európa s problémom nezamestnanosti mladých. Európska komisia zaviedla ešte v roku 2013 tzv. Záruky pre mladých, ktoré im majú pomôcť pri vstupe na pracovný trh. Majú zabezpečiť, aby mladí ľudia do 25 rokov dostali v lehote štyroch mesiacov od skončenia formálneho vzdelania pracovnú ponuku dobrej kvality. V spomínanom článku sa čitatelia môžu oboznámiť s rôznymi podpornými programami a iniciatívami v tejto oblasti.

Čo sa týka problematiky nezamestnanosti, nemožno opomenúť fakt, že dôsledky tejto situácie sa dotýkajú duševného blaha mladých, ktorí sa v takejto situácii nachádzajú. Ako už uviedol pápež Benedikt XVI. vo svojej encyklike *Caritas in veritate*, dlhodobá strata práce či dlhšia závislosť na verejnej či súkromnej podpore môže podkopať slobodu a kreativitu človeka a môže tiež negatívne pôsobiť na rodinné či spoločenské vzťahy a tým uškodiť i na psychickej a duchovnej úrovni.

-Ph-

Nemecká biskupská konferencia

Katolícka cirkev v Nemecku: Číslo a fakty 2013/2014

Arbeitshilfen N. 269/2014

Už po štvrtý raz vydáva Nemecká biskupská konferencia ročenku v modernom dizajne. Kľúčové štatistické údaje zo života Cirkvi sú doplnené schémami, diagramami i osobnými svedectvami. Čitatelia tu nájdu informácie o počte katolíckych škôl rôzneho stupňa, o práci Katolíckej cirkvi v mediálnej oblasti, o cirkevných nadáciách či o hospodárení diecéznych združení. Nejde však o nejakú vedeckú štúdiu. Brožúrka slúži na vytvorenie si obrazu o živote Katolíckej cirkvi a má propagačný a informačný charakter.

Dokument je rozdelený do niekoľkých kapitol. Na úvod sa môžu čitatelia oboznámiť so všeobecnými číselnými faktami, ktoré vychádzajú z posledného sčítania obyvateľstva v roku 2011. Údaje sú doplnené prehľadným grafom o zastúpení jednotlivých konfesií v rámci Nemecka, či o podiele katolíkov v jednot-

livých diecézach. Nasledujú podrobné štatistické informácie z pohľadu diecéz i jednotlivých spolkových krajín. Nechýbajú ani porovnávacie grafy, sledujúce vývin za posledné roky. Okrem bežnej pastorácie sa možno oboznámiť aj s jej špecifickými oblasťami, ako je pastorácia ľudí v núdzi, pastorácia na letiskách, telefónne poradenstvo, pomoc pre ľudí s postihnutím, pastorácia v armáde, či tzv. pastorácia cez internet.

Ďalšie kapitoly sú venované reholiam a cirkevným spoločenstvám a tiež angažovanosti Cirkvi vo svete. Nechýba ani oblasť školstva, mládeže či rodiny. Pozornosť sa venuje i programom na ochranu detí a mládeže pred zneužívaním. Jednou z posledných kapitol sú informácie o angažovaní sa v oblasti kultúry, umenia a charity. Na záver sa ponúka grafický prehľad hospodárenia v jednotlivých oblastiach života Cirkvi.

-Ph-

ZAHRANIČNÉ PERIODIKÁ

RENOVABIS

Cesty a ulice

Ost – West Europäische Perspektiven, 3/2014

Nemecká nadácia Renovabis sa v aktuálnom čísle svojho periodika venuje téme ciest a ulíc strednej a východnej Európy, ktoré sú čímsi výnimočné. Úvodný článok je krátkym zhrnutím toho, aké rôzne definície, úlohy a významy sa spájajú s cestami a ulicami – z pohľadu obchodného, historického, duchovného a spoločenského.

Ďalšie články nás zavedú do niektorých európskych miest. Takto sa nám predstaví ľvovský Prospekt slobody, jeho bohatá história, ale najnovšie tiež miesto spomienky na obeť protestov na Majdane. Pri čítaní nasledujúceho príspevku poputujeme svätjakubskou cestou. Takéto putovanie získava v poslednom čase nielen v Nemecku na popularite. Zavedie nás na poľský úsek tejto cesty.

Ďalej budeme spoznávať Diaľnicu bratstva a slobody, vyše tisíc kilometrový úsek, ktorý prepájala štyri štáty bývalej Juhoslávie. Pri jeho budovaní však nešlo o klasickú stavbu diaľnice. Šlo o socialistický program, do ktorého bolo zapojených vyše tristo tisíc mladých, inžinierov, robotníkov a vojakov. Mottom bolo vložiť energiu a elán do spoločného diela a prepojiť tak rôzne kultúry a národnosti, a to s minimálnym použitím strojov, či dokonca bez nich. Autor príspevku sa cez spomienky svojho strýka vracia k tomuto obdobiu.

Iný príspevok nás zavedie na balkánsku cestu, známu ako tranzitná cesta pre čierny trh a obchod s drogami.

V nasledujúcich článkoch sa vyberieme do dávnej minulosti po Jantárovej, Kráľovskej či Hodvábnnej ceste.

Prvá z nich – Jantárová spájala už v dávnych dobách Európu od Baltického mora k Jadranskému. Najväčší rozmach zaznamenala v období Rímskej ríše. Po tejto trase sa prevážal jednak jantár, ale tiež kožušiny, kože, dobytok i otroci smerom na juh. Viac o význame jantáru a jeho využití v priebehu dejín sa možno dočítať v spomínanom článku. V súčasnosti je pojem „jantárová cesta“ veľmi rozšírený v oblasti politickej i ekonomickej. S týmto označením sa spája spoločná identita a história. Vzniká tiež množstvo projektov EÚ v rámci podpory regionálneho rozvoja.

Historický pohľad na ďalšiu významnú európsku trasu od čias stredoveku – Via Regia, teda Kráľovskú cestu – nájdeme v ďalšom príspevku.

Veľmi dôležitou trasou v období staroveku a stredoveku, bola Hodvábná cesta, ktorá spájala Áziu s Európou. Neslúžila len ako obchodná trasa, ale napomáhala tiež šíreniu kultúry a vzdelania.

Cesty sú v živote človeka i spoločnosti veľmi dôležité. Spájajú, budujú a to nielen po stránke hospodárskej či politickej, ale tiež kultúrnej a duchovnej. Publikácia nadácie Renovabis nám pripomína ich význam tak v dávnej minulosti, ako aj v prítomnosti. -Ph-

Christ in der Gegenwart

N. 23/2014

Nemecko žilo v uplynulých dňoch tzv. Katolíckymi dňami. Je to podujatie, na ktorom sa zúčastňuje mnoho veriacich jednotlivcov, spoločenstiev, farností či hnutí, združení a cirkevných organizácií nielen z Nemecka, ale tiež z iných krajín. Autor sa zamýšľa nad tým, čím je, a naopak, čím nie je toto podujatie s dlhoročnou tradíciou. Ako neveriaceho oslovuje sakrálny priestor, ako vníma život, a čo navodzujú obraz a opis posledného súdu, v čo verí kresťan a v čo moslim.

Essenský psychoanalytik Bertram von der Stein hovorí v ďalšom článku o posune architektúry v oblasti stavby chrámov a nákupných centier. Zatiaľ čo centrá

akoby kopírovali architektúru stredovekého chrámu a vytvárali akýsi nový multifunkčný sakrálny priestor, kostoly sú často budované pre obmedzený zdroj finančných prostriedkov v oveľa jednoduchšom štýle, než bolo zvykom v minulosti.

Autor článku sa zamýšľa nad tým, ako možno z tohto posunu niečo pozitívne vytážiť. Pripomína dôležitosť nachádzania prístupu k človeku. Zdôrazňuje potrebu jasnej, hodnotnej a rozumnej ponuky v supermarkete svetonázorov. Hovorí, že chrámy majú byť miestami uvítania, rozlúčky a sprevádzania – ako vlakové stanice či letiská. Majú sa zamerať na človeka a priblížiť k nemu. -Ph-

Ak máte záujem o celé znenie textov obráťte sa na Mgr. Ľubicu Hricovú, adresa: hricova@kbs.sk

Informačný list zhotovili: ThLic. Anton Ziolkovský, PhD., preklady: Mgr. Ing. Mária Spišiaková, PhD., Mgr. Ľubica Hricová, Mgr. Stanislav Gábor, grafika: Jolana Šinajová